2. RPC – Apelarea procedurilor la distanță

RPC (Remote Procedure Call) este o tehnică utilizată pentru construirea aplicațiilor distribuite bazate pe modelul client-server [Birrel84]. RPC extinde noțiunea de apel local de procedură (funcție), diferența fiind că procedura apelata nu se află în același spațiu de adresare cu procedura apelantă. Cele două procese implicate pot sa fie pe același calculator sau pot sa fie pe doua calculatoare în rețea. Utilizând PRC, programatorii de aplicații distribuite ocolesc dezvoltarea interfațării aplicației cu rețeaua.

Un protocol de transport care suportă paradigma cerere/răspuns este mai mult decât un mesaj UDP care merge într-o direcție urmat de un alt mesaj UDP care merge în direcția opusă. De asemenea, nici protocolul TCP nu rezolvă această problemă. Protocolul RPC a fost proiectat în acest scop. El folosește aceeași semantică a apelului local de procedură, în sensul că dacă un proces face un apel într-o procedură el nu trebuie să-și pună problema dacă este global sau local.

Față de apelul local, apelul la distanță trebuie să rezolve, în plus două probleme principale:

- apelul la distanță se face la nivelul unei rețele, fapt care limitează dimensiunea mesajelor. Există riscul de a pierde și reordona mesajele.
- calculatoarele pe care se execută procesele apelant, respectiv apelat pot avea arhitecturi și formate de reprezentare a datelor diferite.

Protocolul RPC se află la nivelul Prezentare din stiva OSI și poate fi considerat la nivelul Aplicație în modelul TCP/IP. Versiunea originală de RPC a fost definită în RFC 1050. Versiunea 2 de RPC e definită in RFC 1057, iar versiunea ONC-RPC (Open Network Computing) versiunea 2 e definita în RFC 1831. El a fost propus de Sun Microsystems si acceptat ca standard de facto in lumea UNIX.

În acest capitolul vom discuta aspectele legate de configurarea și adresarea serviciului de RPC (pe sistemele de operare Linux si Windows), modelul de date folosit (XDR [Sriniv95]) și două generatoare de cod (rpcgen), modul de realizare a unui client și a unui server folosind RPC (cu exemple pentru sistemele de operare Linux și Solaris). Vom analiza modelul XML-RPC propus ca serviciu Java pentru RPC și vom analiza o aplicație de monitorizare bazată pe RPC. Aplicația propusă va face apel la noțiunile prezentate pe parcursul acestui capitol.

2.1. Configurarea RPC in Linux și Windows

Vom prezenta în continuare câteva aspecte cu privire la modul de funcționare RPC. Vor fi precizate modalitățile de a verifica, porni, opri serviciul de RPC, porturile folosite, modul de identificare a unui server RPC.

2.1.1. RPC in Linux

RPC furnizează un punct central pentru aplicațiile server sa obțină porturi TCP/UDP pe mașina respectiva pe care rulează. Aplicațiile nu trebuie *legate* pe anumite porturi specificate pentru că **serviciul de port-mapping** al RPC-ului furnizează porturi libere mai mari de 1024 servere-lor RPC.

Serviciul de lookup folosit include **PORTMAPPER-UL (PMAP)** si **RPCBIND** care sunt descrise in RFC 1833. Portmapper are un port fix pe care stă deschis (portul 111) fie TCP, fie UDP. Acest serviciu de lookup trebuie deschis înaintea serverului/clientului și trebuie să rămână funcțional pe toată durata execuției aplicației RPC.

Server-ele RPC nu utilizează porturi rezervate (așa cum sunt cele specificate pentru servicii în fișierul /etc/services); atunci când pornesc, utilizează portul disponibil dat de serviciul **portmapper.** Pentru a vedea care sunt serviciile RPC pornite pe mașina pe care lucrați, folosiți comanda:

```
cat /etc/services | grep rpc
```

Atunci când un program client dorește să apeleze un anumit serviciu RPC, el nu știe pe ce port rulează acesta pentru a face apelul. Trebuie să existe o metoda de aflare a acestui port. Deamon-ul portmapper rezolva aceasta problema. Atunci când un client face un apel RPC, mai întâi apelează serviciul de portmapper pentru aflarea portului serverului.

Pornirea/oprirea și alte operații asupra portmapper-ul se face ca în exemplul de mai jos (înainte de a apela /etc/init.d/portmap verificați că locația pentru portmap este cea bună). Portmapper-ul trebuie pornit înaintea oricărui server RPC. Dacă portmapper-ul este repornit trebuie repornite și servere-le RPC.

```
# /etc/init.d/portmap
Usage: /etc/init.d/portmap {start|stop|restart|force-reload|reload|status}

# /etc/init.d/portmap start
Starting RPC portmap daemon done

# /etc/init.d/portmap status
Checking for RPC portmap daemon: running
```

Pentru a verifica maparea dintre protocolul RPC si protocolul de nivel transport se poate folosi comanda de mai jos:

```
# rpcinfo -p
  program vers proto  port
  100000  2  tcp  111  portmapper
  100000  2  udp  111  portmapper
```

O procedura la distanță oferită de un server este identificata în mod unic prin număr program, număr versiune, număr procedură. **Numărul de program** identifica un număr de proceduri înrudite, fiecare din aceste având un **număr unic de procedură**.

Un program poate avea mai multe versiuni. Fiecare versiune are un număr de proceduri care pot fi apelate la distanta. Numărul de versiune permite posibilitatea existenței simultane a mai multor versiuni ale unui protocol RPC. Fișierul /etc/rpc mapează numele de serviciu cu numărul de program dat:

```
# cat /etc/rpc
#ident "@(#)rpc
                       1.11
                               95/07/14 SMI"
                                               /* SVr4.0 1.2
                                                             */
       rpc
               100000 portmap sunrpc rpcbind
portmapper
               100001 rstat rup perfmeter rstat svc
rstatd
rusersd
               100002 rusers
               100003 nfsprog
nfs
ypserv
               100004 ypprog
               100005
mountd
                       mount showmount
ypbind
               100007
               100008 rwall shutdown
walld
yppasswdd
               100009 yppasswd
etherstatd
               100010 etherstat
rquotad
               100011 rquotaproq quota rquota
               100012 spray
sprayd
```

2.1.2. RPC in Windows

În Windows serviciul de RPC poarta numele RpcSs și este pornit de către serviciul Svchost.exe, care este un proces gazdă generic pentru serviciile care se execută pornind de la biblioteci cu legare dinamică (DLL-uri). La pornire, Svchost.exe verifică serviciile care sunt parte a registry pentru a construi o listă a serviciilor pe care trebuie să le încarce. Fiecare sesiune Svchost.exe poate conține o grupare de servicii. În consecință, se pot executa servicii distincte, în funcție de modul și de locul în care s-a lansat Svchost.exe. Această grupare a serviciilor permite un control mai bun și o depanare mai simplă.

RpcSs este pornit pe portul 135. Pentru a vedea care sunt parametri folosiți de RPC verificați:

HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Services\RpcSs

Pentru a vedea o listă a serviciilor care se execută în Svchost și pentru a verifica că serviciul de RPC este pornit executați în linia de comandă tasklist /SVC:

tasklist /SVC Image Name	PID	Services
=======================================	=======	
System Process	0	N/A
System	8	N/A
Smss.exe	132	N/A
Csrss.exe	160	N/A
Winlogon.exe	180	N/A
Services.exe	208	AppMgmt, Browser, Dhcp, Dmserver, Dnscache,
		Eventlog, LanmanServer, LanmanWorkstation,
		LmHosts, Messenger, PlugPlay, ProtectedStorage,
		Seclogon, TrkWks, W32Time, Wmi
Lsass.exe	220	Netlogon, PolicyAgent, SamSs
Svchost.exe	404	RpcSs
Spoolsv.exe	452	Spooler
Cisvc.exe	544	Cisvc
Svchost.exe	556	EventSystem, Netman, NtmsSvc, RasMan,
		SENS, TapiSrv
Regsvc.exe	580	RemoteRegistry
Mstask.exe	596	Schedule
Snmp.exe	660	SNMP
Winmgmt.exe	728	WinMgmt
Explorer.exe	812	N/A
Cmd.exe	1300	N/A
Tasklist.exe	1144	N/A

Service Name	RpcSs	Process Nam	е	svchost -k rpcss							
Default Settings	XP Home : Ma	nual	XP Pro: Manual								
	XP Pro w/SP2 : Automatic										
Microsoft Service Description	Provides the endpoint mapper and other miscellaneous RPC services.										
Dependencies											
Real World Description	Nobody is exactly sure what this service does, but kill it off and watch your system quickly die. It's a fact that a multitude of the other services depend on this service running.										
Is this service needed?	Yes!	Recommende	d Setting:	Automatic							
Note	Updated to reflect SP2 changes.										

Figura 2.1: Descrierea RpcSs

Pentru a obține informații suplimentare despre un serviciu pornit se poate folosi comanda: tasklist /FI "PID eq IDproces". De exemplu, pentru RPC pe sistemul care a fost dat exemplu de mai sus se poate folosi comanda tasklist /FI "PID eq 404".

Descrierea serviciului RpcSs oferită de Microsoft este dată în Figura 2.1. Majoritatea aplicațiilor și serviciilor Windows sunt bazate pe serviciul de RPC. Așa cum se poate observa din Figura 2.2, serviciul de RPC nu poate fi oprit.

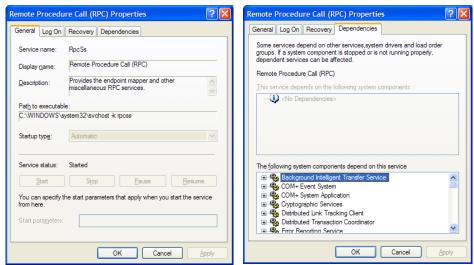

Figura 2.2: Caracteristici RPC pe Windows. Servicii dependente de RpcSs

Așa cum se poate observa, serviciul de RPC nu poate fi oprit deoarece sunt multe servicii care depinde de el și care nu ar mai funcționa. Dezvoltarea unei aplicații RPC pe Windows va fi tratată în secțiunea următoare.

2.2. Rpcgen

Rpcgen poate genera automat codului pe baza specificațiilor din interfața de definirea a serviciului de RPC. Fișierul de intrare pentru rpcgen este un program remote de specificație a interfeței care practic specifică protocolul deoarece structurile de date transmise afectează protocolul între partea client și server. Prin convenție fișierul de specificare a interfeței are extensia .x. Programul rpcgen folosește numele fișierului pentru a crea patru fișiere de ieșire. Pentru a finaliza aplicația programatorul trebuie să scrie procedura principală pentru partea client și procedurile remote pentru partea server. Rpcgen este disponibil pe majoritatea sistemelor UNIX. Cuvintele cheie (definițiile) folosite de rpcgen sunt: constant, enumeration, struct, union, typedef, program.

Pentru dezvoltarea unei aplicații RPC trebuie urmați pașii :

- 1. Construirea unui protocol pentru comunicația client/server.
- 2. Dezvoltarea unui program server.
- 3. Dezvoltarea unui program client.

În această secțiune vom trata primul pas, urmând ca ceilalți doi pați să fie parcurși în următoarele două secțiuni.

EXEMPLUL 1. Pentru exemplificare vom trata în cele ce urmează un exemplu de aplicație client-server bazat pe RPC. Se dorește scrierea unei aplicații care afișează încărcarea unui server (Load-ul).

Programul de afișare a încărcării are o funcție de aflare a valorii acestui parametru:

```
double get_load (void);
```

Programul ce definește această funcție ca procedură remote (funcția get_load) este fișierul de specificație load.x. Programul are o un identificator, o versiune. Fiecare funcție definită are un număr de versiune.

```
program LOAD_PROG {
    version LOAD_VERS {
        double GET_LOAD(void) = 1;
    } = 1;
} = 123456789;
```

Se poate observa că fiecare dintre funcții are un singur argument. Funcțiile definite într-o astfel de interfață vor avea maxim un parametru in și un parametru out. Dacă sunt necesari mai mulți parametri, aceștia trebuie reprezentați printr-o structură. Prin convenție numele programului, versiunea și numele procedurii sunt scrise cu majuscule. Fiecare funcție trebuie definită și este numerotată (începând cu valoarea 1). Specificația definește un program care va fi executat remote și va fi format din aceste funcții. Programul are un nume, un număr de versiune și un număr unic de identificare (ales de programator).

Cuvinte cheie sunt program și version. Rpcgen creează numele procedurilor prin translatarea numelui la minuscule și prefixarea lor de '_' urmat de numărul versiunii.

Numele filtrelor pentru codificarea și decodificarea datelor rezultă din concatenarea șirului "xdr_" cu numele datei. Tipurile de date acceptate de XDR includ: int, unsigned int, long, structure, șir de lungime fixă, string și date codificate binar.

Compilarea specificațiilor se face prin intermediul comenzii rpcgen, utilizând diverși parametri, printre care și numele fișierului .x.

Rezultatele compilări și folosirea lor pentru generarea programelor client și server vor fi prezentate în secțiunea 2.5.

Studiul de caz va acoperi și situația folosirii de structuri în cadrul specificațiilor rpcgen.

2.3. Implementarea unui Server RPC

Operațiile de acces ale unei proceduri la distanță sunt descrise în Figura 2.3. Acestea sunt:

- 1. Clientul apelează pentru procedura respectivă un "stub" local. Aceasta împachetează parametrii (marshalling) într-un mesaj ce va fi transmis prin rețea.
- 2. Funcțiile de rețea din nucleul SO sunt apelate de stub pentru a transmite mesajul prin rețea.
- 3. Nucleul transmite mesajul (mesajele) la host-ul remote folosind un transport cu sau fără conexiune.
 - 4. Stub-ul server despachetează argumentele din mesajul recepționat.
 - 5. Stub-ul server execută apelul de procedură locală.
 - 6. Terminarea execuției procedurii și revenirea controlului la stub-ul server.
 - 7. Stub-ul server împachetează rezultatul într-un mesaj răspuns.
 - 8. Mesajul de răspuns este transmis prin rețea.
 - 9. Stub-ul client citește mesajul folosind funcțiile de rețea.
- 10. Rezultatul este despachetat și valorile întoarse sunt depuse pe stivă pentru procesul local.

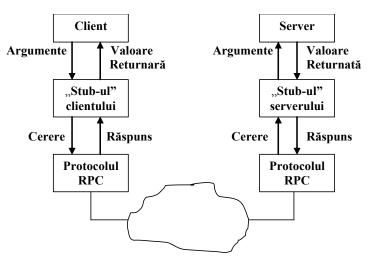

Figura 2.3. Mecanismul RPC

Comunicarea în rețea folosind socket-uri se bazează pe transmisia mesajelor de la un proces la altul. Așa cum am văzut, apelul unei proceduri remote creează iluzia unui apel de procedură obișnuit, astfel încât comunicarea prin rețea să fie transparentă utilizatorului. Procesul execută un apel de procedură remote prin

transferul parametrilor de apel și adresei de revenire pe stivă și efectuează un salt la codul de început al procedurii. Procedura în sine este cea care se ocupă de comunicarea prin rețea. După terminarea execuției procedurii remote controlul revine la procesul apelant, care își continuă execuția.

RPC-ul ar trebui să asigure transparența comunicării prin rețea, așa încât totul să arate ca un apel de procedură uzual.

Codul programului server este prezentat mai jos. Așa cum vom vedea în secțiunea care tratează compilarea aplicațiilor, vom vedea că server-ul trebuie să implementeze funcții cu numele specificate în load.x precedate de " 1 svc".

```
#include <stdio.h>
#include <time.h>
#include <rpc/rpc.h>

#include "load.h"

double * get_load_1_svc(void *p, struct svc_req *cl) {
    static double load;

    FILE *fp;
    fp = popen("uptime | cut -d ',' -f4 | sed 's/^ //'", "r");

    fscanf(fp, "%lf", &load);

    fclose(fp);
    return &load;
}
```

Se observă în funcția pe care server-ul o folosește avem declararea variabilei load de clasă static care garantează că este returnată o adresă validă.

De asemenea se observă lipsa funcției main. Aceasta este prezentă în stub-ul generat automat. Al doilea parametru al funcțiilor implementate de server este un pointer la o structură de tipul struct svc_req. Această structură conține informații cu privire la context în timpul unei invocări: programul, versiunea, numerele de procedură, credențialele și un pointer la o structură SVCXPRT care conține informații de transport.

2.4. Implementarea unui Client RPC

Pentru implementarea clientului, apelul de funcție remote se face cu ajutorul pointer-ului către conexiunea creată. Programul client implementează funcția main în care face apelul de procedură.

```
#include <stdio.h>
#include <time.h>
#include <rpc/rpc.h>
#include "load.h"
#define RMACHINE "localhost"
int main(int argc, char *argv[]){
         /* variabila clientului */
        CLIENT *handle;
        double *res;
        handle=clnt create(
                                  /* numele masinii unde se afla server-ul */
/* numele programului disponibil pe server */
/* versiunea programului */
/* tipul conexiunii client-server */
                 RMACHINE,
                 LOAD PROG,
                 LOAD_VERS,
                  "tcp");
        if(handle == NULL) {
                perror("");
                 return -1;
        res = get load 1(NULL, handle);
        printf( "The server load is: %lf\n", *res);
         return 0;
```

Apelul funcției clnt_create are ca prim parametru numele mașinii care găzduiește server-ul. În exemplul dat am considerat că server-ul și clientul rulează pe aceeași mașină (#define RMACHINE "localhost"). Putem transmite numele mașinii unde se află scerver-ul prin parametrii liniei de comandă. Observați că nu trebuie specificat portul pentru stabilirea conexiunii, descoperirea lui fiind făcută de portmapper.

2.5. Compilarea aplicațiilor RPC pe sisteme Linux/Solaris

Considerând exemplul tratat în secțiunile anterioare, să presupunem că aplicația client se numește rpc_client.c iar aplicația server se numește rpc server.c și protocolul a fost definit în load.x.

Execuția rpcgen generează trei (sau patru) fișiere:

- load.h: fișierul antet folosit de programul client și server.
- load clnt.c sursa C ce conține setul de funcții stub pentru client.
- load svc.c-sursa C ce conține setul de funcții stub utilizate de server.
- load _xdr.c apeluri de proceduri XDR folosite în client şi server pentru transferul argumentelor (dacă au fost definite structuri de date în load.x).

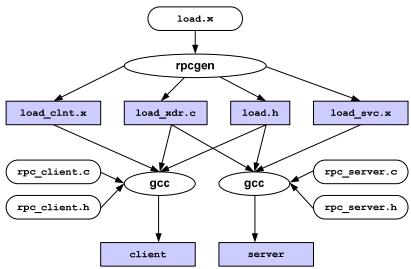

Figura 2.4. Folosirea rpcgen în dezvoltarea aplicațiilor distribuite.

Funcțiile sunt generate din specificație astfel:

- numele funcțiilor este prefixat de "_1", numele funcției fiind scris cu minuscule.
- la client: funcțiile generate au doi parametri, iar la server conform specificației.
- la client: al doilea parametru este un "handle" creat de apelul clnt create.
- la client/server: valoarea returnată de funcție este înlocuită de un pointer la acea valoare.

Programele client și server trebuie să includă fișierul de definiții load.h (#include load.h). Pentru exemplul considerat, deoarece nu s-au folosit structuri, nu se generează load xdr.c.

Fișierul makefile necesar pentru compilarea aplicației este:

```
build:

rpcgen -C load.x
gcc -o server rpc_server.c load_svc.c -lnsl -Wall
gcc -o client rpc_client.c load_clnt.c -lnsl -Wall

clean:

rm -f client server load.h load svc.c load clnt.c
```

Fişierul load.h generat este:

```
* Please do not edit this file.
 \boldsymbol{\star} It was generated using rpcgen.
#ifndef _LOAD_H_RPCGEN
#define _LOAD_H_RPCGEN
#include <rpc/rpc.h>
\begin{array}{l} \texttt{\#ifdef} \quad \underline{\quad} \texttt{cplusplus} \\ \texttt{extern} \quad \overline{\quad} \texttt{"C"} \end{array} \\ \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right.
#endif
#define LOAD PROG 123456789
#define LOAD_VERS 1
#if defined(__STDC__) || defined(__cplusplus)
#define GET LOAD 1
extern double * get_load_1(void *, CLIENT *);
extern double * get_load_1_svc(void *, struct svc_req *);
extern int load prog 1 freeresult (SVCXPRT *, xdrproc t, caddr t);
#else /* K&R C */
#define GET_LOAD 1
extern double * get load 1();
extern double * get_load_1_svc();
extern int load_prog_1_freeresult ();
#endif /* K&R C */
#ifdef __cplusplus
#endif
#endif /* !_LOAD_H_RPCGEN */
```

Fisierul load clnt.c generat este:

```
* Please do not edit this file.
* It was generated using rpcgen.
#include <memory.h> /* for memset */
#include "load.h"
/* Default timeout can be changed using clnt_control() */
static struct timeval TIMEOUT = { 25, 0 };
double * get_load_1(void *argp, CLIENT *clnt) {
      static double clnt res;
      (xdrproc_t) xdr_double, (caddr_t) &clnt_res,
             TIMEOUT) != RPC SUCCESS) {
             return (NULL);
      return (&clnt_res);
```

Fișierul load svc.c generat este:

```
* Please do not edit this file.
 \star It was generated using rpcgen.
#include "load.h"
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <rpc/pmap clnt.h>
#include <string.h>
#include <memory.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#ifndef SIG PF
#define SIG PF void(*)(int)
#endif
static void load_prog_1(struct svc_req *rqstp, register SVCXPRT *transp){
   union {
       int fill;
   } argument;
   char *result;
   xdrproc_t _xdr_argument, _xdr_result;
   char *(*local)(char *, struct svc req *);
   switch (rqstp->rq_proc) {
       case NULLPROC:
           (void) svc_sendreply (transp, (xdrproc_t) xdr_void, (char *)NULL);
           return;
       case GET LOAD:
            _xdr_argument = (xdrproc_t) xdr_void;
            _xdr_result = (xdrproc_t) xdr_double;
            local = (char *(*)(char *, struct svc_req *)) get_load_1_svc;
       default:
           svcerr_noproc (transp);
           return;
   memset ((char *)&argument, 0, sizeof (argument));
   if (!svc_getargs(transp, (xdrproc_t)_xdr_argument, (caddr_t)&argument)) {
       svcerr_decode (transp);
       return;
   result = (*local)((char *)&argument, rqstp);
   if(result!=NULL && !svc_sendreply(transp,(xdrproc_t)_xdr_result,result)) {
        svcerr systemerr (transp);
   if(!svc freeargs (transp, (xdrproc t) xdr argument, (caddr t)&argument)){
       fprintf (stderr, "%s", "unable to free arguments");
       exit (1);
   return;
int main (int argc, char **argv){
    register SVCXPRT *transp;
```

```
pmap_unset (LOAD_PROG, LOAD_VERS);
transp = svcudp create(RPC ANYSOCK);
if (transp == NULL) {
    fprintf (stderr, "%s", "cannot create udp service.");
    exit(1);
if(!svc register(transp,LOAD PROG,LOAD VERS,load prog 1, IPPROTO UDP)) {
  fprintf(stderr, "%s", "unable to register (LOAD_PROG, LOAD_VERS, udp).");
  exit(1);
transp = svctcp_create(RPC_ANYSOCK, 0, 0);
if (transp == NULL) {
    fprintf (stderr, "%s", "cannot create tcp service.");
    exit(1);
if(!svc_register(transp,LOAD_PROG,LOAD_VERS, load_prog_1, IPPROTO_TCP)) {
  fprintf(stderr,"%s","unable to register (LOAD_PROG,LOAD_VERS, tcp).");
svc_run ();
fprintf (stderr, "%s", "svc run returned");
exit (1);
/* NOTREACHED */
```

La final se vor genera doua fișiere binare ce încapsulează aplicațiile client și server. Execuția lor este prezentată în Figura 2.5.

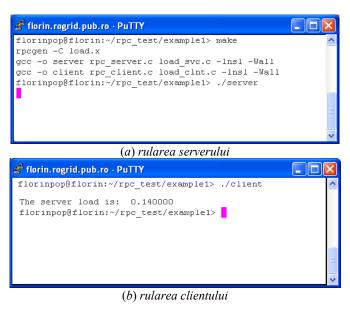

Figura 2.4. Execuția clientului și serverului

Tipurile de erori ce pot apărea și trebuie tratate la folosirea RPC și soluțiile aferente sunt:

- Server-ul nu poate fi localizat: trebuie returnat un cod de eroare.
- Cererea spre server s-a pierdut: client-ul poate poziționa un timer care expiră
 dacă răspunsul nu sosește în timpul așteptat. Dacă server-ul este lent s-ar putea
 considera că o cerere s-a pierdut, ceea ce este greșit. Pentru a evita execuția
 unei cereri de două sau mai multe ori se poate include în mesaj un identificator.
- *Răspuns de la server pierdut*: eroarea se tratează similar celei anterioare.
- Server căzut: verificarea handler-ului clientului.
- Client căzut: poate fi ținută evidența mesajelor RPC transmise pe disc.

În ciuda eleganței conceptului de apel al procedurii la distanță, implementarea generează o serie de probleme. Una dintre ele este folosirea pointerilor. În mod normal un pointer la o procedura nu este o problema. Procedura apelată poate folosi pointerii în același mod în care ii poate folosi și apelantul pentru ca cele două proceduri sunt localizate in același spațiu de adrese virtuale. Pasarea pointerilor în cazul apelului procedurilor la distanta este imposibil pentru ca clientul și serverul rezida în spatii de adrese diferite.

Există situații în care se poate folosi totuși pasarea pointerilor. Să presupunem că primul parametru este un pointer la un întreg, k. Stub-ul clientului poate împacheta întregul și îl poate trimite în acest fel spre server. După aceea stub-ul serverului creează un pointer la întregul k pe care îl pasează procedurii serverului. Atunci când procedura serverului cedează controlul stub-ului serverului acesta trimite înapoi la client întregul, unde vechea valoare a întregului este suprascrisa cu noua valoare a întregului. De fapt, secvența standard de apelare prin referință a fost înlocuită prin copiere și reactualizare (copy-restore). Din păcate această metodă nu funcționează în toate cazurile. De exemplu dacă pointerul se referă la o structură complexă nu mai este posibilă aceasta metoda. Din aceste considerente trebuie făcute anumite restricții pentru parametrii pasați în apelul procedurilor la distantă.

O altă problema este constituită de posibilitatea declarării unui vector fără să fie nevoie să se specifice dimensiunea maximă a acestuia. Fiecare vector are o dimensiune maximă cunoscuta numai de procedura apelantă și procedura apelată. Într-o astfel de situație împachetarea de către stub-ul clientului a parametrilor este imposibilă pentru că acesta nu poate determina dimensiunile maxime ale vectorilor.

O a treia problema legată de deducerea tipului parametrilor. Un exemplu este funcția printf, care poate avea oricâți parametrii de tipuri diferite: întregi, caractere, stringuri, etc. Încercarea de a apela la distanta funcția printf este practic imposibilă pentru că limbajul C este prea îngăduitor.

Altă problema se referă la utilizarea variabilelor globale. În mod obișnuit, apelarea si procedura apelantă și procedura apelată pot comunica folosind variabile globale ca parametrii. Dacă procedura apelată este mutată pe o mașină la distanță codul nu va putea fi executat pentru că variabilele globale nu mai sunt partajate.

2.6. XML-RPC

Un dintre limitările RPC este aceea că nu acesta este suficient pentru crearea de aplicații distribuite orientate obiect, pentru care comunicația între procesele aflate în spații de adresare diferite se face prin obiecte.

O tehnica pentru rezolvarea acestei probleme este Java RMI (Remote Method Invocation). Dar Java RMI a fost proiectat numai pentru limbajul Java. Astfel, toate componentele sistemului distribuit dorit trebuie scrise în Java pentru a funcționa corect (http://www.ecst.csuchico.edu/~amk/foo/advjava/notes/rminotes.html).

O altă soluție este JERI (Jini Extensible Remote Invocation). Acesta este o extindere a RMI-ului, introdusa in Jini 2.0. Față de RMI, JERI are adăugat mecanismul de securitate puternic și mult mai dezvoltat și ușor configurabil. (http://www.javaworld.com/javaworld/jw-12-2003/jw-1219-jiniology_p.html).

Web services sunt un set de utilitare care permit construirea de aplicații distribuite deasupra infrastructurii web existente. Aceste aplicații utilizează web-ul ca un fel de "nivel transport".

XML-RPC este printre cele mai ușoare metode de construire a serviciilor de web si permite apelul ușor al procedurilor la distanta. XML (eXtensible Markup Language) furnizează un "vocabular" pentru descrierea procedurilor la distanta (RPC) care sunt apoi apelate folosindu-se HTTP (HyperText Transfer Protocol).

Un apel XML-RPC este condus intre doua parți: un client (procesul apelant) și un server (procesul apelat). Serverul este făcut disponibil la un anumit URL (de exemplu http://se.rogrid.pub.ro/rpcserv). Pentru a utiliza procedurile de la acest server sunt necesari următorii pași:

- 1. Programul client face un apel la distanta utilizând un client XML-RPC in care specifica numele metodei apelate, parametrii si serverul ținta.
- 2. Clientul XML-RPC ia numele metodei si parametrii acesteia si ii împachetează ca mesaj XML. Apoi clientul face un apel HTTP POST care conține informațiile specificate XML cate serverul ținta.
- 3. Serverul HTTP de pe mașina ținta primește cererea POST si pasează conținutul XML la serverul XML-RPC care asculta.
- 4. Serverul XML-RPC parsează mesajul XML primit pentru a găsi numele metodei si parametrii acesteia iar apoi apelează metoda specificata.
- 5. Metoda apelata returnează un răspuns la procesul XML-RPC care începe sa-l împacheteze ca un răspuns XML.
 - 6. Serverul de web returnează acest răspuns XML la cererea HTTP POST.
- 7. Clientul XML-RPC parsează răspunsul XML pentru a găsi rezultatul apelului, pe care-l întoarce programului client.
 - 8. Programul client își continua execuția.

Un proces poate fi atât server (pentru unii clienți) cat si client (pentru alte servere). Utilizarea protocolului HTTP face ca apelurile XML_RPC sa fie sincrone și stateless.

Un apel XML-RPC este urmat de exact un răspuns, acesta fiind sincron cu cererea. Acest lucru se întâmpla pentru ca răspunsul trebuie să se producă pe aceeași conexiune HTTP ca si cererea.

HTTP este un protocol fără stare (stateless). Aceasta înseamnă că nici un context nu este reținut de la o cerere la următoarea. XML-RPC moștenește aceasta caracteristica. Deci, daca un program client invoca de mai multe ori aceeași metoda de pe server, XML-RPC tratează aceste cereri total separat. Acest lucru ocolește overhead-ul implicat in menținerea stării pe mai multe sisteme.

Cererea în XML:

Răspunsul în XML:

Protocoalele alternative XML-RPC pentru creare de Web Services sunt :

- SOAP (Simple Object Access Protocol):

http://webservices.xml.com/pub/a/ws/2000/11/01/protocols/quickref.html#soap;

- UDDI (Universal Description, Discovery, and Integration):

http://webservices.xml.com/pub/a/ws/2000/11/01/protocols/quickref.html#uddi;

- WSDL (Web Services Description Language).

2.7. Studiu de caz: Monitorizarea servere-lor folosind RPC

Monitorizarea unor sisteme de calcul presupune colectarea unor parametri care pot descrie starea acestora (utilizarea procesorului, încărcarea, memoria disponibilă, spațiul liber pe disc etc.) și prezentarea acestor parametri într-un mod usor de urmărit și interpretat.

EXEMPLUL 2. Vom implementa un serviciu de monitorizare pentru sistemele de calcul din cadrul unei universități. Acest serviciu va fi o aplicație client – server cu un model de comunicație/colectare de parametri bazat pe RPC.

Arhitectura serviciului este prezentată în Figura 2.5. Serviciul este format din trei entități:

- Serverul studentului. Această componentă are două funcționalități: configurarea clienților student pentru obținerea parametrilor de monitorizare și afișarea rezultatelor în format HTML.
- Clientul studentului. La pornire, clientul studentului face o cerere RPC către serverul local pentru a cere informațiile de configurare (lista parametrilor de monitorizare și intervalul de timp între două cereri succesive). După operația de configurare, clientul va face cereri serverului facultății pentru obținerea parametrilor de monitorizare (cererile de fac la intervale de timp constante).
- Serverul facultății. Acest server are ca rol obținerea parametrilor de monitorizare pentru sistemul de calcul al facultății în funcție de cererile clienților studenților și oferirea rezultatelor.

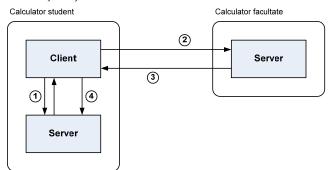

Figura 2.5. Arhitectura serviciului de monitorizare

Acțiunile executate de sistemul de monitorizare sunt:

- (1) Cerere / răspuns RPC de configurare între clientul și serverul studentului.
- (2) Cerere RPC pentru obținerea parametrilor de monitorizare din partea clientului studentului pentru serverul facultății.
- (3) Răspuns RPC din partea server-ului facultății cu parametri de monitorizare.

(4) Clientul student trimite (RPC) rezultatele monitorizării către serverul local care va scrie rezultatele într-un format HTML.

Serverul studentului și serverul facultății vor si implementate ca un singur server. Acest lucru ar putea ajuta la compunerea serviciilor de monitorizare. Serverul studentului va fi rulat cu comanda:

```
# ./server
```

Acesta, la o cerere de configurare din partea unui client, va citi fișierul de configurare (config.txt) cu structura:

```
MonitoringInterval = 180
Parameters = Load5 CPUFreq MemSwap MemFree DiskFree OSType OSVersion
Hostname
```

unde MonitoringInterval este exprimat în secunde. Lista de parametri (separați printr-un spațiu) poate conține toți parametri (ca în exemplul dat) sau mai puțini parametri. Rezultatul monitorizării primit de la client se va afișa sub formă de tabel. Fișierul de ieșire result.html are următoarea structură:

```
Hostname: <b>e420</b>
  OSType
           sun4u

  OSVersion 
  5.9

  CPUFreg(1)
  450MHz

  CPUFreq(2)

  450MHz
  Load5
           0.09

  MemSwap
           4142,97MB  
  MemFree
           606,12MB  
  DiskFree 
  92931,19MB
```

```
Hostname: e420
OSType sun4u
OSVersion 5.9
CPUFreq(1) 450MHz
CPUFreq(2) 450MHz
Load5 0.09
MemSwap 4142,97MB
MemFree 606,12MB
DiskFree 92931,19MB
```

Serverul facultății va fi rulat cu comanda:

```
# ./server
```

Acesta, la primirea unei cereri de monitorizare din partea unui client, va trebui să întoarcă valorile parametrilor solicitați. Pentru a obține acești parametri serverul va apela o serie de comenzi de sistem și va procesa răspunsul acestora.

În continuare sunt prezentate câteva comenzi de sistem din care au fost obținute datele din tabelul prezentat ca rezultat al monitorizării.

• Comanda uname -a pentru Linux

```
# uname -a
Linux florin 2.6.18.2-34-xen #1 SMP Mon Nov 27 11:46:27 UTC 2006 x86_64
x86_64 x86_64 GNU/Linux
```

Comanda uname –a pentru Solaris

```
# uname -a
SunOS e420 5.9 Generic 117171-02 sun4u sparc SUNW,Ultra-80
```

Comanda uptime, identica pentru ambele sisteme de operare

```
# uptime
12:24pm up 11 day(s), 13:29, 1 user, load average: 0.18, 0.09, 0.21
```

• Comanda prtdiag pentru Solaris

```
# prtdiag
System Configuration:
                  Sun Microsystems
                                sun4u Sun Enterprise 420R (2 X
UltraSPARC-II 450MHz)
System clock frequency: 113 MHz
Memory size: 1024 Megabytes
----- CPUs -----
             Run Ecache CPU CPU
                    MB Impl.
       Module
              MHz
Brd
   CPU
                                Mask
                    -----
   ---
       -----
              ----
              450 4.0 US-II
Ω
    1
        1
                                10.0
0
     2
          2
              450
                    4.0 US-II
                                10.0
Bus Freq
   Type MHz Slot
Brd
                     Name
                                             Model
0
   PCI
         33
            On-Board network-SUNW, hme
             On-Board scsi-glm/disk (block)
                                             Symbios, 53C875
Ω
   PCT
         33
             On-Board scsi-glm/disk (block)
0
   PCI
         33
                                             Symbios, 53C875
         33
                 pcib SUNW, hme-pci108e, 1001
                                             SUNW, qsi-cheerio
   PCI
   PCI
        33 pcia slot 1 TSI,gfxp
No failures found in System
_____
```

• Conținutul fișierului /proc/cpuinfo (pentru Linux):

```
# cat /proc/cpuinfo
processor : 0
vendor_id : GenuineIntel
cpu family : 15
model : 4
model name : Intel(R) Pentium(R) 4 CPU 3.20GHz
stepping : 3
```

```
cpu MHz
               : 3212.220
cache size
               : 2048 KB
               : 0
physical id
siblings
               : 1
core id
               : 0
cpu cores
              : 1
fpu
               : yes
fpu exception : yes
cpuid level
               : 5
qw
               : yes
flags
               : fpu tsc msr pae mce cx8 apic mtrr mca cmov pat pse36
clflush dts acpi mmx fxsr sse sse2 ss ht tm syscall nx lm constant_tsc pni
monitor ds_cpl est cid cx16 xtpr
          : 8033.61
bogomips
clflush size
               : 64
cache_alignment : 128
address sizes : 36 bits physical, 48 bits virtual
power management:
```

• Comanda df -k, pentru Linux

```
# df -k
Filesystem 1K-blocks Used Available Use% Mounted on
/dev/sda2 41944376 7290584 34653792 18% /
udev 1220528 136 1220392 1% /dev
/dev/mapper/VolGroup00-VolLog01 126456040 63165996 63290044 50% /home
/dev/mapper/VolGroup00-VolLog00 42162932 2475460 39687472 6% /opt
/dev/sda1 80324968 10089028 70235940 13% /windows
```

• Comanda df -k, pentru Solaris

```
# df -k
Filesystem
                             used avail capacity Mounted on
                   kbytes
                  13246819 12893123 221228 99% /
/dev/md/dsk/d0
                                    0
/proc
                   0 0
                                            0%
                                                 /proc
mnttab
                        0
                               0
                                      0
                                            0%
                                                 /etc/mnttab
                                     0
                        0
                               0
                                            0 응
                                                 /dev/fd
                2056211 662864 1331661
/dev/md/dsk/d3
                                           34%
                                                 /var
                                          1%
swap
                   4221320 40 4221280
                                                 /var/run
swap
               40 4221280 1%
69506363 53795924 15015376 79%
69506363 19505000
                   4221320
                               40 4221280
                                            1%
                                                  /tmp
hpcdom:/raid5-2
                                                 /export
hpcdom:/raid5-1
                  69506363 18595898 50215402 28%
                                                  /raid
hpcdom:/raid0-1/bsm/e420
                   69506363 40433431 28377869 59% /etc/audit/e4202.
```

• Comanda vmstat, pentru Linux

```
# vmstat
procs ------memory------ ---swap-- ----io--- -system-- ---cpu---
r b swpd free buff cache si so bi bo in cs us sy id wa
0 0 0 373548 111768 1357196 0 0 46 17 71 110 0 0 98 1
```

• Comanda vmstat, pentru Solaris

# vmstat																				
kthr	memo	memory pa			ıge		disk					faults			cpu					
r b w	swap	free	re	mf :	рi	ро	fr	de	sr	m0	m1	m3	m1	in	sy	CS	us	sy	id	
0 0 0	4242400	620664	28	127	4	5	5	0	0	3	0	1	2	551	1117	317	1	2	97	

Clientul studentului va porni cu comanda:

```
# ./client [server_ip|server_host]
```

unde server ip server host specifică locația serverului facultății.

Acesta va face o cerere de configurare la server-ul local. După obținerea informațiilor va face cereri către serverul facultății pentru a obține parametri de monitorizare. La primirea răspunsului de la serverul facultății, clientul va trimite datele serverului local pentru afișare.

Protocolul de comunicație client-server se va construi pe baza protocolului RPC. Clientul și serverul se vor implementa în limbajul C. Protocolul de comunicație se va compila cu *rpcgen*. Iată un exemplu de makefile pentru compilarea aplicației:

Problema reprezentării parametrilor procedurii este foarte importantă. Dacă o procedură are, spre exemplu, trei parametrii de tipurile întreg scurt, string şi întreg, se pune problema împachetării lor pentru transmisie astfel încât la despachetarea lor să se obțină parametrii inițiali. De exemplu, întregul scurt poate fi reprezentat pe primii doi octeți și lăsând liberi următorii doi sau invers. String-ul poate fi prefixat de lungimea sa sau terminat cu un simbol special. Întregul poate fi reprezentat ca "big-endian" sau "little-endian".

Fişierul mon. x pentru descrierea protocolului este:

```
#define MAX HOST NAME 1024
#define MAX OS TYPE
                         128
#define MAX OS VERSION
                         32
#define MAX PROCS
                      65536
struct Data {
       int.
               result:
       int
               whatToUse;
       string hostName <MAX_HOST_NAME>;
       string osType <MAX OS TYPE>;
       string osVersion <MAX OS VERSION>;
       float cpuFreq <MAX_PROCS>;
       float
              load5;
       float memSwap;
       float memFree;
double diskFree;
};
struct ConfigData {
       int
               result:
       int
               monitoringInterval;
```

Pentru a trata unitar reprezentările datelor RPC de sub Sun utilizează un format standard numit XDR. Ordinea este "big-endian" și dimensiunea minimă a fiecărui câmp este fixată la 32 de biți. Mesajul poate fi format folosind tipuri implicite. Așadar sunt trimise numai valori și se presupune că atât clientul cât și server-ul cunosc tipul datelor cu care lucrează. Un pointer referă o adresă din spațiul de adrese al procedurii apelante. Procedura remote nu poate atribui o semnificație acestui pointer și nu va avea acces la acest spațiu de adrese. Așadar transmiterea unui pointer pe post de parametru nu este posibilă. Fiecare metodă RPC are o listă cu tipurile de date care pot fi transmise prin rețea.

Fisierul mon xdr.c generat în urma compilării este:

```
/* Please do not edit this file. It was generated using rpcgen. */
#include "mon.h"
bool t xdr Data (XDR *xdrs, Data *objp) {
        register int32 t *buf;
       if (!xdr_int (xdrs, &objp->result))
               return FALSE;
       if (!xdr int (xdrs, &objp->whatToUse))
               return FALSE;
       if (!xdr string (xdrs, &objp->hostName, 1024))
               return FALSE;
       if (!xdr_string (xdrs, &objp->osType, 128))
                return FALSE;
       if (!xdr_string (xdrs, &objp->osVersion, 32))
                return FALSE;
       if (!xdr array (xdrs, (char **)&objp->cpuFreq.cpuFreq val, (u int *)
&objp->cpuFreq.cpuFreq_len, 65536, sizeof (float), (xdrproc_t) xdr_float))
                return FALSE;
       if (!xdr_float (xdrs, &objp->load5))
                return FALSE;
       if (!xdr_float (xdrs, &objp->memSwap))
               return FALSE;
       if (!xdr float (xdrs, &objp->memFree))
               return FALSE:
       if (!xdr double (xdrs, &objp->diskFree))
                return FALSE;
```

Implementarea funcțiilor pentru servere (atât server-ul studentului cât și server-ul facultății) este următoarea (funcțiile pentru obținerea parametrilor, așa cum au fost prezentați nu sunt redate aici):

```
ConfigData* read config data 1 svc(void* dummy1, struct svc req* dummy2) {
       static ConfigData result;
       LOG("Reading config data\n");
       ReadConfigData(&result);
       LOG("Config data read\n");
       return &result:
Data* read data 1 svc(int* whatToUse, struct svc req* dummy) {
       static Data result;
       // detect operating system type (only done once)
       if(OSType == OS_UNKNOWN)
              LOG("Detecting OS type\n");
              DetectOSType();
              LOG("OS type detected\n");
       // free old result
       xdr free((xdrproc t)xdr Data, (char*)&result);
       memset(&result, 0, sizeof(result));
       result.whatToUse = *whatToUse;
       LOG("Reading data %X\n", *whatToUse);
       result.result = ReadData(&result);
       LOG("Data read\n");
       // strings must not be NULL
       if(!result.hostName)
              result.hostName = strdup("N/A");
       if(!result.osType)
              result.osType = strdup("N/A");
       if(!result.osVersion)
              result.osVersion = strdup("N/A");
```

```
return &result;
}
int* write_data_1_svc(Data* data, struct svc_req* dummy) {
    static int result = 0;

    LOG("Writing data %X\n", data->whatToUse);
    result = WriteData(data);
    LOG("Data written\n");

    return &result;
}
```

Implementarea programului client este următoarea:

```
#include <stdio.h>
#include <rpc/rpc.h>
#include <unistd.h>
#include "mon.h"
#include "common.h"
#define LOCAL SERVER "localhost"
int main(int argc, char* argv[]) {
                  clLocal;
clRemote;
       CLIENT*
       CLIENT*
       char* server;
Data* data;
ConfigData* configData;
       int*
                       result;
       if(argc != 2) {
     printf("Usage: %s server\n", argv[0]);
               exit(1);
       server = argv[1];
       clLocal = clnt_create(LOCAL_SERVER, mon, monVERS, "tcp");
        if(clLocal == NULL) {
               clnt pcreateerror(LOCAL SERVER);
               exit(1);
       configData = read config data 1(NULL, clLocal);
       if(configData == NULL) {
               clnt perror(clLocal, LOCAL SERVER);
               exit(1);
       if(configData->result == RES_ERROR) {
                return 1;
       clRemote = clnt_create(server, mon, monVERS, "tcp");
        if(clRemote == NULL) {
               printf("Could not connect to remote server\n");
```

```
clnt pcreateerror(server);
       exit(1);
}
for(;;) {
       data = read data 1(&configData->whatToUse, clRemote);
       if(data == NULL) {
               clnt perror(clRemote, server);
               exit(1);
       if(data->result == RES ERROR) {
               printf("Remote server could not read data\n");
               return 1:
       result = write data 1(data, clLocal);
       if(data == NULL) {
               clnt perror(clLocal, LOCAL SERVER);
               exit(1):
       if(data->result == RES ERROR) {
               return 1;
       sleep(configData->monitoringInterval);
```

2.8. Aplicație practică

Vă propunem scrierea unei aplicații unei aplicații client-server bazată pe RPC în care un client face o cerere către un server pentru primirea unui număr prim. Pentru realizarea acestei aplicații parcurgeți pașii:

Task1.

Scrieți descrierea protocolului prin intermediul unui fișier prime.x. Protocolul trebuie descris astfel încât clientul să trimită către server o structură care conține numele clientului (un șir de caractere de maxim 32 de caractere) și un număr natural n. Serverul va genera cel mai apropiat număr natural prim apropiat de n, va răspunde clientului și va scrie într-un fișier un mesaj de log.

Task2.

Scrieți aplicația server care conține o funcție care testează că un număr este prim, o funcție care determină cel mai apropiat număr prim de n (parametrul primit de la client). Funcția întoarce ca rezultat acest număr prim.

Task3.

Scrieți aplicația client care preia din linia de comandă, pe lângă adresa server-ului, numele său și numărul n. Clientul va face o singură cerere către server și va afișa pe ecran rezultatul primit.

Task4.

Scrieți un fișier makefile pentru compilarea întregii aplicației. Rulați aplicația și urmăriți fișierul de log generat de server în urma cererilor venite de la mai mulți clienți. Verificați că informațiile logate de server sunt identice cu cele afișate de clienți ca rezultate.

2.9. Probleme propuse

Problema 1.

De pe unul dintre sistemele conectate la o rețea se dorește aflarea utilizatorilor activi de pe oricare sistem interconectat la rețea respectivă. Acest lucru se poate face prin invocarea unei comenzi de sistem. Să se rezolve problema folosind rpcgen. Să se scrie fișierul makefile care construiește programele client și server.

Problema 2.

Folosind rpcgen să se scrie programele client și server pentru gestionarea unui arbore cu acces multiplu. Un client va defini funcții de inserare și eliminare nod în/din arbore, precum și o funcție de afișare arbore. Mai mulți clienți pot accesa arborele memorat de server. Serverul având o memorie limitată, va limita dimensiunea maximă a arborelui. Rezolvarea se va face folosind programul rpcgen.

Problema 3.

Să se implementeze un shell remote folosind o aplicație client-server bazată de RPC. Clientul trimite o comandă unui calculator din rețea prin intermediul unui șir de caractere și un număr care reprezintă numărul maxim de caractere pe care clientul îl dorește din răspunsul server-ului. Server-ul execută comanda și răspunde clientului.